

V Ý N O S

Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 23. mája 2005 č. 2417/2005-100,

ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca ovocné šťavy a niektoré podobné výrobky určené na ľudskú spotrebu

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 3 ods. 1 a § 30 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách ustanovujú:

T R E T I A Č A S Ť

OSOBITNÉ POŽIADAVKY

TRIDSIATA PRVÁ HLAVA

OVOCNÉ ŠŤAVY A NIEKTORÉ PODOBNE VÝROBKY URČENÉ NA ĽUDSKÚ SPOTREBU

§ 1

Úvodné ustanovenia

(1) Táto hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky (ďalej len „potravinový kódex“) sa vzťahuje na ovocné šťavy a na niektoré podobné výrobky určené na ľudskú spotrebu (ďalej len „ovocné šťavy“).

(2) Na výrobu a na dovoz ovocných štiav, na manipuláciu s nimi a na ich uvádzanie do obehu sa vzťahujú ustanovenia prvej časti a druhej časti potravinového kódexu, ak sa v tejto hlave potravinového kódexu neustanovuje inak.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 § 2 až 5 sa primerane vzťahujú aj na zeleninové šťavy.

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto hlavy potravinového kódexu sa rozumie

- a) ovocím všetky druhy ovocia; rajčiaky sa za ovocie nepovažujú,
- b) dreňou alebo bunkami výrobok získaný z jedlej časti ovocia rovnakého druhu bez odstránenia šťavy; pre citrusové ovocie sú dreňou alebo bunkami aj vačky so šťavou z vnútornej vrstvy oplodia,
- c) ovocným pretlakom fermentovateľný, avšak nefermentovaný výrobok získaný prepasírovaním jedlej časti celého ovocia alebo olúpaného ovocia bez odstránenia šťavy,
- d) koncentrovaným ovocným pretlakom výrobok získaný z ovocného pretlaku fyzikálnym odstránením špecifickej časti jeho obsahu vody,
- e) ovocnou šťavou fermentovateľný, avšak nefermentovaný výrobok získaný z jedného druhu ovocia alebo viacerých druhov ovocia, ktoré je zdravé a zrelé, čerstvé alebo konzervované chladom, s charakteristickou farbou, vôňou a chuťou typickou pre šťavu ovocia z ktorého pochádza; arómu, dreň a bunky zo šťavy oddelené počas spracovania možno vrátiť do tej istej šťavy,
- f) ovocnou šťavou z citrusového ovocia výrobok získaný z vnútornej vrstvy oplodia; limetovú šťavu možno získať z celého ovocia vhodným výrobným postupom, ktorým sa pomer zložiek vonkajšej časti plodu zredukuje na minimum,

- g) ovocnou šťavou z koncentráту výrobok získaný z koncentrovanej ovocnej šťavy nahradením vody extrahovanej z tejto šťavy počas koncentrácie, vrátením arómy alebo drene a buniek odstránených zo šťavy, ale zachytených počas procesu výroby príslušnej ovocnej šťavy alebo z ovocnej šťavy rovnakého druhu; pridaná voda¹⁾ musí mať také príslušné charakteristiky, predovšetkým z hľadiska chemického, mikrobiologického a organoleptického, aby boli zabezpečené základné vlastnosti šťavy a takto získaný produkt musí mať organoleptické a analytické charakteristiky prinajmenšom ekvivalentné charakteristikám priemerného typu šťavy získanej z ovocia toho istého druhu podľa písmena e),
- h) koncentrovanou ovocnou šťavou výrobok získaný z jedného druhu ovocnej šťavy alebo viacerých druhov ovocnej šťavy fyzikálnym odstránením špecifického podielu obsahu vody; ak je výrobok určený na priamu spotrebu, odstráni sa najmenej 50 % obsahu vody,
- i) dehydrovanou (práškovou) ovocnou šťavou výrobok získaný z jedného druhu ovocnej šťavy alebo viacerých druhov ovocnej šťavy fyzikálnym odstránením prakticky celého obsahu vody,
- j) ovocným nektárom fermentovateľný, avšak nefermentovaný výrobok získaný pridaním vody do výrobkov uvedených v písmenách e) až h), do ovocného pretlaku alebo do zmesi týchto výrobkov s možným prídavkom cukru, náhradných sladidiel alebo medu; tento výrobok musí spĺňať požiadavky uvedené v prílohe č. 1.

§ 3

Suroviny , prísady a prídavné látky

- (1) Na účely tejto hlavy sa cukrom na výrobu a) ovocnej šťavy rozumiejú cukry²⁾ a fruktózový sirup s obsahom vody do 2 %,

- b) ovocnej šťavy z koncentrátu rozumiejú cukry²⁾ a fruktózový sirup,
 c) ovocných nektárov rozumiejú cukry²⁾, fruktózový sirup a ovocné cukry.

(2) Do ovocnej šťavy, ovocnej šťavy z koncentrátu, koncentrovanej ovocnej šťavy a dehydrovanej ovocnej šťavy, inej ako hruškovej alebo hroznovej šťavy, je pridávanie cukru dovolené

- a) na úpravu kyslej chuti, pričom množstvo pridaných cukrov, vyjadrené ako sušina, nesmie presiahnuť 15 g na jeden liter šťavy,
 b) na účely sladenia, pričom množstvo pridaných cukrov, vyjadrené ako sušina, nesmie presiahnuť 150 g na jeden liter šťavy.

(3) Celkové množstvo pridaného cukru podľa odseku 2, môže byť tak na reguláciu kyslej chuti ako aj na účely sladenia, pričom nesmie presiahnuť 150 g na jeden liter šťavy.

(4) Na výrobu ovocných nektárov je povolený prídavok cukru alebo medu³⁾ až do 20 % celkovej hmotnosti hotového produktu. Ak sa ovocné nektáre vyrábajú bez prídania cukru alebo s nízkou energetickou hodnotou, cukor môže byť úplne alebo čiastočne nahradený sladidlami⁴⁾.

(5) Na výrobu nektárov bez prídania cukru, medu alebo náhradných sladidiel možno používať ovocie uvedené v prílohe č. 1 časť II a III a marhuľe, osobitne alebo zmiešané dokopy.

(6) Do ovocnej šťavy, ovocnej šťavy z koncentrátu, koncentrovanej ovocnej šťavy, dehydrovanej ovocnej šťavy a ovocného nektáru na reguláciu kyslej chuti možno pridávať citrónovú šťavu alebo koncentrovanú citrónovú šťavu až do 3 g na jeden liter šťavy, vyjadrenú ako bezvodá kyselina citrónová.

¹⁾ Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 26. januára 2004 č. 151/2004 Z.z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.

²⁾ Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 28. apríla 2004 č. 978/2004-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca niektoré cukry (oznámenie č. 327/2004 Z.z.).

³⁾ Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 28. apríla 2004 č. 1188/2004-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca med (oznámenie č. 326/2004 Z.z.).

⁴⁾ Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 15. marca 2004 č. 608/5/2004-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca prídavné látky v potravinách (oznámenie č. 242/2004 Z.z.).

(7) Pridávanie cukru a súčasne aj koncentrovanej citrónovej šťavy, nekoncentrovanej citrónovej šťavy alebo okysľujúcich činidiel do šťavy rovnakého ovocia je zakázané.

(8) Do ovocných štiav podľa § 2 písm. e) až j) možno pridávať vitamíny a minerálne látky⁵⁾.

(9) Do ovocnej šťavy, uvedenej v § 2 písm. e), možno vrátiť bunky, dreň a arómu, len ak boli určite oddelené od tejto šťavy počas jej spracovania, zatiaľ čo do koncentrovanej ovocnej šťavy, podľa § 2 písm. g), možno vrátiť bunky, dreň a arómu, len ak sú z ovocnej šťavy rovnakého druhu.

(10) Soli kyselín vínnych možno vrátiť len do hroznovej šťavy.

(11) Ako prísadu možno používať oxid uhličitéy.

§ 4

Spôsoby spracovania a pomocné látky

(1) Na výrobu ovocných štiav možno používať len tieto spôsoby spracovania:

- a) procesy mechanickej extrakcie,
- b) obvyklé fyzikálne procesy vrátane priamej extrakcie vody (difúzia) z jedlej časti ovocia iného ako hrozno na výrobu koncentrovaných ovocných štiav za predpokladu, že takto získané koncentrované ovocné šťavy spĺňajú požiadavky podľa § 2 písm. h),
- c) hroznovú šťavu, na výrobu ktorej sa použilo šírenie plodov oxidom siričitým, možno odsíriť fyzikálnymi prostriedkami, ak celkové množstvo SO₂ prítomného v konečnom produkte nepresiahne 10 mg/l.

(2) Na výrobu ovocných štiav možno používať len tieto pomocné látky:

- a) pektolytické, proteolytické a amylolytické enzýmy,

⁵⁾ Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 24. júna 2002 č. 1519/2002-100, ktorým sa ustanovuje rozsah výživového tvrdenia, spôsob uvádzania výživovej hodnoty potravín a spôsob jej výpočtu (oznámenie č. 394/2002 Z. z.) v znení výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 28. októbra 2002 č. 2743/2002-100 (oznámenie č. 625/2002 Z. z.).

- b) jedlá želatína,
- c) taníny,
- d) bentonit,
- e) silikónový aerogél,
- f) drevené uhlie,
- g) chemicky inertné filtračné prísady a zrážacie činidlá (napríklad perlit, plavená kremelina, celulóza, nerozpustný polyamid, polyvinylpyrrolidon, polystyrén) a chemicky inertné adsorpčné prísady, ktoré sa používajú na zníženie obsahu limónov a naringínov v citrusovej šťave bez významného vplyvu na obsah limónových glukozidov, kyseliny, cukrov vrátane oligosacharidov alebo minerálov, ktoré sú v súlade s osobitným predpisom⁶⁾.

§ 5

Označovanie a požiadavky na kvalitu ovocných štiav

(1) Na označenie ovocných štiav uvádzaných do obehu možno používať názvy podľa § 2 písm. e) až j).

(2) Okrem názvov ovocných štiav podľa odseku 1, možno na označovanie ovocných štiav používať aj názvy podľa prílohy č.2; tieto názvy možno používať v príslušnom jazyku a za podmienok uvedených v tejto prílohe.

(3) Ak výrobok pochádza z jediného druhu ovocia, slovo „ovocie“ sa nahrádza jeho názvom.

(4) Ak ide o výrobky vyrábané z dvoch druhov ovocia alebo viacerých druhov ovocia, okrem tých, kde sa citrónová šťava používa za podmienok ustanovených v § 3 ods. 6, názvy produktov sa dopĺňajú zoznamom použitých druhov ovocia v klesajúcom poradí podľa objemu ovocných štiav alebo pretlakov, ktoré obsahujú. Ak ide o výrobky vyrábané z troch druhov ovocia a viac druhov ovocia, možno označenie druhov ovocia

⁶⁾ Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 9. júna 2003 č. 1799/2003-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca materiály a predmety určené na styk s potravinami (oznámenie č. 337/2003 Z.z.).

nahradiť slovami „z viacerých druhov ovocia“ alebo podobnou formuláciou, alebo počtom druhov použitého ovocia.

(5) Ovocné šťavy osladené pridaním cukru obsahujú v obchodnom názve slovo „sladený“ alebo slovné spojenie „s pridaním cukru“, za ktorým nasleduje označenie maximálneho množstva pridaného cukru, vypočítaného na sušinu a vyjadreného v gramoch na liter.

(6) V označení sa nemusí uvádzať zoznam prísad použitých za účelom navrátenia produktov uvedených v § 2 písm. e) až j) do ich pôvodného stavu prostredníctvom látok vyložene potrebných na túto operáciu.

(7) V označení sa uvádza prídanie ďalšej dužiny alebo buniek do ovocnej šťavy, podľa § 2 písm. b).

(8) Ak ide o zmesi ovocnej šťavy a ovocnej šťavy z koncentráta a ovocné nektáre získané úplne alebo čiastočne z jedného koncentrovaného výrobku alebo viacerých koncentrovaných výrobkov v označení sa uvedie slovné spojenie „vyrobené z koncentráta (koncentrátov)“ alebo „čiastočne vyrobené z koncentráta (koncentrátov)“. Táto informácia sa uvádza pri názve výrobku, dobre rozlíšiteľná na akomkoľvek pozadí a zreteľne viditeľnými znakmi.

(9) V označení ovocných nektárov sa uvádza minimálny obsah ovocnej šťavy, ovocného pretlaku alebo ľubovoľnej zmesi týchto prísad slovami „obsah ovocia: minimálne ... %“. Táto informácia sa umiestňuje v tom istom zornom poli ako názov výrobku.

(10) Ak ide o koncentrovanú ovocnú šťavu podľa § 2 písm. h), ktorá nie je určená na dodávku konečnému spotrebiteľovi, v označení sa uvedie odkaz na prítomnosť a množstvo pridaných cukrov, pridanej citrónovej šťavy alebo povolených

okysľovacích činidiel⁴⁾. Tento odkaz sa uvedie na obale, na označení pripevnenom k obalu alebo na sprievodnom dokumente.

(11) Ovocnú šťavu podľa § 2 písm. e) až g), možno v názve výrobku označovať slovom „džús“.

Záverečné ustanovenia

§ 6 Preberanie

Týmto výnosom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 4.

§ 7 Prechodné ustanovenie

Výrobky uvedené v § 2, ktoré nespĺňajú požiadavky podľa tohto výnosu, ale boli označené do 30. novembra 2004, možno uvádzať do obehu do vypredania ich zásob.

§ 8 Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 21. júla 2004 č. 1882/2004-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca ovocné šťavy a niektoré podobné výrobky určené na ľudskú spotrebu (oznámenie č.473/2004 Z. z.).

§ 9

Toto opatrenie bolo prijaté v súlade s príslušným právnym aktom Európskych spoločenstiev⁷⁾ pod číslom notifikácie 2005/0259/SK.

⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov v platnom znení (Ú.v. ES L 204, 21.7.1998).

§ 10
Účinnosť

rejnenia oznámenia o jeho vydaní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Tento výnos nadobúda účinnosť dňom uve-

**Minister zdravotníctva
Slovenskej republiky**

Rudolf Zajac, v. r.

**Minister pôdohospodárstva
Slovenskej republiky**

Zsolt Simon, v. r.

Príloha č. 1
k tridsiatej prvej hlave tretej časti
potravinového kódexu

Osobitné požiadavky na ovocné nektáre

Ovocné nektáre z	Minimálne množstvo šťavy alebo pretlaku vyjadrené v objemových percentách finálneho produktu
Časť I. Ovocie s kyslou šťavou nepríjemnej chuti v prirodzenom stave	
Mučenka (pasiflora)	25
Solanum quitoense (Narančila)	25
Čierne ríbezle	25
Biele ríbezle	25
Červené ríbezle	25
Egreše	30
Rakytník	25
Trnky	30
Slivky	30
Slivka guľatoplodá	30
Jarabiny	30
Šípky	40
Višne	35
Ostatné čerešne	40
Borievky	40
Čierna baza	50
Maliny	40
Marhule	40
Jahody	40
Moruše/Ostružiny	40
Čučoriedky	30
Dule	50
Citróny a limetky	25
Ostatné druhy ovocia patriace do tejto kategórie	25
Časť II. Málo kyslé, dužinaté alebo vysoko aromatické ovocie so šťavou nepríjemnej chuti v prirodzenom stave	
Mango	25
Banány	25
Guáva	25
Papája	25
Liči	25
Azeroly (neapolské mišpule)	25
Sappadill (soursop)	25
Západoindické jablko	25
Sugar apples	25
Granátové jablko	25
Plody kešu	25
Španielska slivka	25

Ovocné nektáre z	Minimálne množstvo šťavy alebo pretlaku vyjadrené v objemových percentách finálneho produktu
Umbu	25
Ostatné druhy ovocia patriace do tejto kategórie	25
Časť III. Ovocie so šťavou príjemnej chuti v prirodzenom stave	
Jablká	50
Hrušky	50
Broskyne	50
Citrusové plody okrem citrónov a limetiek	50
Ananás	50
Ostatné druhy ovocia patriace do tejto kategórie	50

Individuálne označenie niektorých produktov

Označenie slovom

1. **„vruchtendrank“** sa používa na ovocné nektáre,
2. **„Süßmost“** sa používa na ovocný nektár získaný výlučne z ovocných štiav, koncentrovaných ovocných štiav alebo zmesí týchto produktov, nepríjemnej chute v prirodzenom stave v dôsledku vysokej prirodzenej kyslosti a na ovocné šťavy získané z hrušiek, s pridaním jablák tam, kde je to vhodné, ale bez prídania cukru; môže sa používať iba v spojení s názvami produktov **„Fruchtsaft“** alebo **„Fruchtnektar“**,
3. **„succo e polpa“** alebo **„sumo e polpa“** sa používa na ovocné nektáre získané výlučne z ovocného pretlaku a (alebo) koncentrovaného ovocného pretlaku,
4. **„æblemøst“** sa používa na jablkovú šťavu bez prídania cukru,
5. **„sur... saft“** sa používa spolu s názvom použitého ovocia (v dánskom jazyku), na šťavy bez prídania cukru získané z čiernych ríbezlí, čerešní, červených ríbezlí, bielych ríbezlí, malín, jahôd alebo čiernej bazy, pričom označenie **„sød ... saft“** alebo **„sødet ... saft“** sa používa spolu s názvom použitého ovocia (v dánskom jazyku), na šťavy získané z tohto ovocia, s pridaním nie viac ako 200 g cukru na jeden liter šťavy,
6. **„äpplemust“** sa používa na jablkovú šťavu bez prídania cukru,
7. **„mosto“** sa používa ako synonymum na hroznovú šťavu.

Príloha č.3
k tridsiatej prvej hlave tretej časti
potravinového kódexu

Zoznam preberaných právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie

Smernica Rady 2001/112/ES z 20. decembra 2001 vzťahujúca sa na ovocné šťavy a niektoré podobné produkty určené na ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L010, 12.01.2002).

Smernica Komisie 1993/45/EHS zo 17. júna 1993 týkajúca sa výroby nektárov bez pridania cukru alebo medu (Ú. v. ES L159, 01.07.1993).